

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 28.9.2010
COM(2010) 514 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

за прилагането на Регламент (ЕО) № 850/2004 относно устойчивите органични замърсители, изготвен в съответствие с член 12, параграф 6 от Регламента

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

за прилагането на Регламент (ЕО) № 850/2004 относно устойчивите органични замърсители, изготвен в съответствие с член 12, параграф 6 от Регламента

(текст от значение за ЕИП)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Регламент (ЕО) № 850/2004¹ относно устойчивите органични замърсители („Регламентът“) беше приет през април 2004 г. с цел прилагане на Стокхолмската конвенция („Конвенцията“) и Протокола за устойчивите органични замърсители към Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния („Протоколът“) в рамките на Европейския съюз.

Регламентът съдържа разпоредби по отношение на производството, пускането на пазара и употребата на химични вещества, управлението на запаси и отпадъци и мерките за намаляване на неволни изпускания на устойчиви органични замърсители (УОЗ). Освен това държавите-членки трябва да изготвят инвентаризации на емисиите за неволно произведени УОЗ, национални планове за изпълнение (НПИ) и механизми за мониторинг и обмен на информация.

Член 12 от Регламента изисква всяка година държавите-членки да предоставят доклади относно действителното производство и употреба на УОЗ и на всеки три години да докладват относно прилагането на останалите разпоредби на Регламента (докладите по член 12). От Комисията се изисква да съставя докладите и да ги допълва с информацията от EPER², E-PRTR³ и инвентаризацията на емисии CORINAIR на програмата EMEP⁴ в обобщителен доклад.

Първият обобщителен доклад беше изготвен от изпълнител от името на Комисията през 2009 г.⁵ въз основа на тригодишните доклади за 2004—2006 г. и годишните доклади за 2006—2008 г. Настоящият доклад разглежда констатациите на обобщителния доклад и постигнатия напредък в прилагането на Плана за изпълнение на Общността (ПНО)⁶ до края на 2009 г. Освен това докладът препоръчва допълнителни действия с цел да се гарантира пълното прилагане на Регламента.

¹ ОВ L 229, 29.6.2004 г., стр. 5.

² EPER (Европейски регистър на замърсяващите емисии), създаден с Решение 2000/479/ЕО на Комисията.

³ E-PRTR (Европейски регистър за изпускането и преноса на замърсители), създаден с Регламент (ЕО) № 166/2006.

⁴ EMEP (Съвместна програма за наблюдение и оценка на разпространяването на замърсителите във въздуха на далечни разстояния в Европа).

⁵ http://ec.europa.eu/environment/pops/index_en.htm. Изпълнителят, който е съставил този доклад, отговаря за неговото съдържание.

⁶ SEC (2007) 341.

2. КОНТРОЛ ВЪРХУ ПРОИЗВОДСТВОТО, ПУСКАНЕТО НА ПАЗАРА И УПОТРЕБАТА

2.1. Производство

Не е докладвано никакво производство на съзнателно произведени УОЗ с изключение на Румъния, където през 2005 г. и 2006 г. е произвеждан линдан. Това производство е преустановено при присъединяването на Румъния към ЕС и от 2007 г. насам не е докладвано никакво производство в ЕС. Дерогацията за производство на ДДТ като междинно химично вещество не е използвана и следователно вече не е от значение.

2.2. Пускане на пазара, внос и употреба

Само малко държави-членки докладваха пускане на пазара съгласно общото изключение за УОЗ, използвани за лабораторни изследвания или в качеството на еталон. Докладваните количества варират между няколко грама и няколко килограма годишно в отделните държави-членки. Има вероятност общата употреба за тази цел да е по-висока от докладваната, тъй като в повечето държави-членки се извършват лабораторни изследвания.

Не са докладвани вещества, които се срещат като следи от непреднамерени замърсители (UTC) във вещества, препарати или изделия. Регламентът не съдържа определение на термина UTC, което би могло да пречи на еднаквостта при прилагането. Например 1 държава-членка е счела, че фойерверките нарушават разпоредбите, само ако концентрацията на УОЗ превишава праговата стойност, определена в приложение IV към Регламента, което означава, че за дефинирането на UTC е била използвана праговата стойност за съответния отпадък.

Действие 1: Комисията следва да изясни термина „следа от непреднамерен замърсител“.

В Регламента се прави изключение за веществата, срещащи се като съставни части на изделия, които са произведени или са били в употреба преди датата на влизане в сила на Регламента. Въпреки това веднага след като държавите-членки узнаят за такива изделия, те следва да уведомят Комисията за тях. Нидерландия е установила полихлорирани бифенили (PCB) в някои хидравлични системи, трансформатори, прекъсвачи и кондензатори.

Препоръка 1: Държавите-членки да продължат да установяват изделия, които съдържат УОЗ, и да докладват за тях на Комисията.

Малки количества линдан са пуснати на пазара в Австрия, Ирландия и Германия като активно вещество във фармацевтични продукти за хуманна употреба и ветеринарни лекарства. Тези употреби са били поетапно преустановени през 2007 г., за да се спази крайният срок за поетапно изваждане от употреба, определен в Регламента.

Испания е внесла 7,8 тона и 12 тона линдан от Румъния съответно през 2005 г. и 2006 г. Испания и Финландия са изразили своето съгласие да внасят линдан до 31 декември 2007 г. съгласно Ротердамската конвенция. Финландия е разрешила използването на линдан в биоцидни продукти, а Испания — като тропически инсектицид за употреба в общественото здравеопазване.

2.3. Нарушения

Докладвани са три случая на нарушения. Ирландия докладва пускане на пазара на малки количества линдан в лекарствени продукти в началото на 2008 г. Дания е установила наличие на хексахлоробензен (НСВ) във фойерверки през 2008 г. През 2009 г. Австрия потвърди наличието на НСВ в 20 % от изпитаните фойерверки, в количества до 4 %. И трите държави-членки предприеха необходимите мерки за изтегляне от пазара на несъответстващите продукти.

Препоръка 2: Държавите-членки да засилят проверките за съответствие съгласно Регламент (ЕО) № 765/2008⁷ за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти

2.4. Предотвратяване на производството и употребата на нови химични вещества, които проявяват характеристиките на УОЗ

В новата регулаторната рамка за химични вещества, пестициди и биоциди са включени разпоредби за предотвратяване на производството, пускането на пазара и употребата на нови вещества, които проявяват характеристиките на УОЗ.

Съгласно Регламента „REACH“ устойчивите, биоакумулиращи и токсични (РВТ) или много устойчиви и много биоакумулиращи (vPvB) вещества могат да бъдат предмет на издаване на разрешение. За вещества, които са произведени или внесени в количества от 10 тона или повече, трябва да се направи оценка за химическа безопасност, което включва оценка на РВТ и vPvB свойства. При количества, по-големи от 100 тона, регистрацията изисква специални изпитвания за РВТ оценка.

Съгласно Регламент (ЕО) № 1107/2009⁸ относно пускането на пазара на продукти за растителна защита, дадено активно вещество, антидот или синергист може да бъде одобрено единствено ако не е УОЗ, РВТ или vPvB вещество. Веществото трябва да се разглежда като кандидат за замяна, ако отговаря на два от критериите за РВТ. В Предложението на Комисията СОМ (2009)267 относно биоцидите РВТ са посочени сред веществата, които следва да бъдат заменени и не следва да бъдат считани за вещества с нисък риск.

3. ЗАПАСИ

Четири държави-членки са докладвали запаси на пестициди, които съдържат УОЗ. Испания докладва 5 000 тона линдан, който се съхранява при контролирани условия. България, Унгария и Литва докладваха около 15 000 тона излезли от употреба пестициди с неизвестно съдържание на УОЗ. Уведомленията за износ, предоставени от Германия по Регламент (ЕО) № 689/2008⁹ относно износа и вноса на опасни химикали, и докладите по член 12 дават основание да се предполага, че Германия има известни запаси от линдан.

⁷ ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30.

⁸ ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1.

⁹ ОВ L 204, 31.7.2008 г., стр. 1.

Десет държави-членки са докладвали наличности на повече от 91 000 тона съоръжения, съдържащи РСВ. Възможно е наличностите да са по-големи, тъй като някои държави-членки може да докладват по този въпрос единствено съгласно Директива 96/59/ЕО¹⁰ за обезвреждането на полихлорирани бифенили и полихлорирани терфенили (Директивата за РСВ).

В съответствие с Директивата за РСВ държавите-членки са съставили инвентаризации на съоръжения с обем на РСВ над 5 dm³, планове за тяхното обезвреждане и планове за събирането и обезвреждането на по-малките съоръжения. Държавите-членки продължават своите усилия за премахването на РСВ и съоръженията, замърсени с РСВ, тъй като малките съоръжения трябва да бъдат обезвредени възможно най-скоро, а съоръженията с обем на РСВ над 5 dm³, трябва да бъдат обезвредени най-късно през 2010 г.

Действие 2: След изтичането на крайния срок — 2010 г., Комисията да провери прилагането на тази разпоредба и да изготви доклад.

Действие 3: Комисията да изясни задължението за докладване по отношение на РСВ.

4. НАМАЛЯВАНЕ, СВЕЖДАНЕ ДО МИНИМУМ, ОТСТРАНЯВАНЕ НА ИЗПУСКАНЕТО И ИНВЕНТАРИЗАЦИИ НА ЕМИСИИТЕ

4.1. Инвентаризации на емисиите (съгласно Протокола, Конвенцията и E-PRTR)

Протоколът включва задължението да се поддържат инвентаризации на емисиите на PCDD/F, PAH и HCB във въздуха¹¹ и всяка година те да бъдат докладвани в Центъра за данни на ЕМЕР¹². 24 държави-членки редовно докладват своите прогнози за емисиите на PCDD/F и PAH, 21 държави-членки — за емисиите на HCB и 18 държави-членки доброволно докладват прогнози за емисиите на РСВ. Общите емисии на ЕС за 2007 г. са 2,21 kg I-TEQ PCDD/F, 1369 тона PAH, 657 тона HCB и 2,9 тона РСВ.

Препоръка 3: Държавите-членки да докладват редовно и изчерпателно данните за емисиите на ЕМЕР.

Конвенцията има подход, който в по-голяма степен в сравнение с ЕМЕР е базиран на източниците на емисиите и включва също така емисии в почвите и водите. Комисията активно допринесе за разработването на глобален стандартизиран набор от инструменти за откриване и количествено определяне на изпусканията на PCDD/F, с цел да се подпомогнат държавите при създаването на техните инвентаризации на изпускането на такива вещества. Някои държави-членки са приложили тази методика в своите планове за действие.

¹⁰ ОВ L 243, 24.9.1996 г., стр. 31.

¹¹ В съответствие със специален документ с указания за ЕМЕР/CORINAIR, които сега са актуализирани с Указанията за докладване на данни за емисиите по Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния и общия Наръчник на ЕМЕР/ЕАОС за инвентаризация на емисиите на замърсителите на въздуха.

¹² <http://www.ceip.at/emission-data-webdab/>.

Е-PRTR беше създаден с Регламент (ЕО) № 166/2006¹³. Той съдържа данни за емисиите от приблизително 24 000 промишлени инсталации, в рамките на 65 стопански дейности, за 91 замърсителя, в това число за всички УОЗ.

Данните от референтните 2007 г. и 2008 г. са на разположение на обществеността. Данните от 2007 г. неочаквано показват, че са докладвани изпускания не само за неволно произведените УОЗ, но също така за съзнателно произведените УОЗ, като алдрин (153 kg), диелдрин (143 kg), ендрин (98 kg), хептахлор (2 kg), ДДТ (3 kg) и хексахлорциклохексан (263 kg).

Препоръка 4: Държавите-членки да разследват причината за изпускане на забранени вещества и да предприемат подходящи мерки.

Има известни несъответствия между данните в ЕМЕР и в Е-PRTR. Е-PRTR обхваща само големи точкови източници и докладваните емисии не следва да превишават общите национални емисии, докладвани по ЕМЕР, което включва всички антропогенни емисии, възникнали в географския район на държавата. Въпреки това седем държави-членки са докладвали на Е-PRTR по-високи емисии от общите национални емисии. Някои УОЗ са докладвани само на Е-PRTR, а на ЕМЕР — не, въпреки че на ЕМЕР могат да бъдат докладвани същите данни.

Препоръка 5: Държавите-членки да осигурят съгласуваност при докладването на емисиите и да увеличат до максимум използването на докладваните данни за емисиите.

4.2. Свеждане до минимум на емисиите

При преразглеждането на референтните документи (BREF) на най-добрите налични техники (BAT) беше събрана нова информация, свързана с предотвратяването и контрола върху образуването и изпускането на УОЗ в околната среда. Преразгледаните BREF за цимент, вар и магнезиев оксид бяха приети през първата половина на 2010 г. и съдържат актуализирани заключения за BAT за предотвратяване и намаляване на УОЗ и по-специално PCDD/F.

Действие 4: Комисията да завърши текущото преразглеждане на BREF за чугун и стомана и на BREF за цветни метали.

Въздействието от включването на горивни инсталации под 50 MW в обхвата на преразгледаната Директива 2008/1/ЕО¹⁴ за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (Директива за КПКЗ), е изследвано^{15,16}. Понижаването на праговите нива на мощността до 20 MW би засегнало 3 200 инсталации, което ще доведе до значително намаляване на емисиите на прахови частици и евентуално също така на УОЗ. Комисията е включила тези инсталации в своето предложение за преразглеждане.

¹³ ОВ L 33, 4.2.2006 г., стр. 1.

¹⁴ ОВ L 24, 29.1.2008 г., стр. 8.

¹⁵

http://circa.europa.eu/Public/irc/env/ipcc_rev/library?l=/gathering_amendments/final_report/factsheet_combustion/EN_1.0_&a=d

¹⁶ http://circa.europa.eu/Public/irc/env/ipcc_rev/library?l=/combustion_20-50/final_report&vm=detailed&sb=Title.

Направена е била оценка на възможностите на заводите за изгаряне и съвместно изгаряне на отпадъци за непрекъснати измервания на PCDD/F и за наблюдение на диоксиноподобните PCB¹⁷. Непрекъснатото вземане на проби за PCDD/F е осъществимо и успешно се прилага в редица държави-членки, по-специално Белгия. Задължителното му използване ще подобри информацията за емисиите, както и хармонизирането на съответното законодателство. На секторно ниво икономическото въздействие е ограничено, но за малките заводи то може да бъде значително. Определянето на дата за въвеждане на непрекъснато измерване на изпусканията на PCDD/F във въздуха е включено като възможност в Предложението за преразглеждане на КПКЗ. Проучванията върху наблюдението на диоксиноподобните PCB не доведоха до крайно заключение.

Комисията упълномощи CEN да завърши окончателно аналитичен стандарт за измерване на емисиите на диоксиноподобни PCB във въздуха. Измервания в реални условия се проведоха през 2008 г. и 2009 г. Стандартният метод се очаква през 2011 г.

В контекста на Директива 2009/125/ЕО за създаване на рамка за определяне на изискванията за екологосъобразно проектиране на продукти, свързани с енергопотреблението, бяха анализирани въздействията върху околната среда, в това число емисиите на PCDD/F от малки горивни инсталации на твърдо гориво,¹⁸ и бяха препоръчани начини за подобряване на техните екологични показатели.

Действие 5: Комисията да постави на обсъждане мярка за прилагане с цел определяне на минимални изисквания за екологосъобразно проектиране на малки горивни инсталации на твърдо гориво.

Анализирани бяха методите и практиките за оценка на емисиите на PCDD/F от битови източници, както и за намаляването на тези емисии¹⁹. Докладът установи също така пречки пред точната оценка и ефективните действия. Заключениета и препоръките бяха разпространени сред националните органи и лицата, отговорни за вземането на решения, под формата на брошура²⁰.

5. УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Регламентът е изменян четири пъти по отношение на разпоредбите за отпадъците. Максимално допустимите концентрации в приложения IV и V бяха установени съответно с Регламент (ЕО) № 1195/2006²¹ и Регламент (ЕО) № 172/2007²². Приложение V беше изменено от Регламент (ЕО) № 323/2007²³, за да се даде възможност за предварителна обработка преди постоянното съхранение на отпадъци, съдържащи УОЗ. Приложения IV и V бяха допълнително изменени от Регламент (ЕО) № 304/2009²⁴, за да се приведат в съответствие с актуализираните общи технически указания по Базелската конвенция за управлението на съдържащи УОЗ отпадъци, което доведе до включването

¹⁷ http://circa.europa.eu/Public/irc/env/ippe_rev/library?l=/waste_incineration/final_report.

¹⁸ <http://www.ecoaircon.eu/>.

¹⁹ <http://ec.europa.eu/environment/dioxin/pdf/report09.pdf>.

²⁰ <http://ec.europa.eu/environment/dioxin/pdf/brochure09.pdf>.

²¹ ОВ L 217, 8.8.2006 г., стр. 6.

²² ОВ L 55, 23.2.2007 г., стр. 1.

²³ ОВ L 85, 27.3.2007 г., стр. 3.

²⁴ ОВ L 96, 15.4.2009 г., стр. 33.

на операция „R4 Рециклиране/възстановяване на метали и метални сплави“ като приемлива операция за разграждането или необратимото преобразуване на УОЗ в отпадъците.

Регламентът допуска, при определени условия, освен разграждането или необратимото преобразуване на отпадъците, съдържащи УОЗ, варианти за алтернативно третиране, ако не се надвишават максимално допустимите концентрации от приложение V към Регламента. С Решение 2009/63/ЕО²⁵ Комисията въведе формат за докладване, с цел да се улесни задължителното представяне на уведомленията и тяхната обосновка по отношение на използването на тази дерогация.

Две държави-членки са се възползвали от клаузата за дерогация. През 2008 г. Германия разреши обезвреждането на 50 тона строителни отпадъци, съдържащи РСВ, в подземен обект за обезвреждане на опасни отпадъци. През 2009 г. Финландия разреши обезвреждане на 2 000 тона почва, заражена с PCDD/F, в депо за опасни отпадъци, след третиране чрез стабилизиране.

Дания, Франция, Нидерландия и Словашката република отбелязаха в техните НПИ, че те не възнамеряват да се възползват от дерогацията.

Въпреки че само малък брой държави-членки са се възползвали от дерогацията, следва да се отбележи, че от установяването на максимално допустимите концентрации е изминал относително кратък период от време, а все още има значителни запаси от УОЗ, които трябва да бъдат обезвредени. Освен това към Регламента ще бъдат добавени и други вещества, съдържащи УОЗ. Не може да се изключи, че за тези вещества може да е необходимо по-нататъшно използване на дерогациите. Следователно, понастоящем не се предвиждат промени на съществуващата клауза за дерогация.

6. ПЛАНОВЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

До настоящия момент 24 държави-членки са ратифицирали Конвенцията. Ирландия, Италия и Малта подписаха Конвенцията през май 2001 г., но все още не са я ратифицирали.

Препоръка 6: Държавите-членки да завършат процеса на ратифициране.

До момента 19 държави-членки са разработили НПИ и са ги предоставили на Секретариата на Конвенцията и на Комисията. Двугодишният срок след влизане в сила на Конвенцията е изтекъл за Португалия и Гърция, докато за Естония, Полша и Унгария — все още не е.

Общественото участие в разработването на НПИ като цяло е било гарантирано чрез консултации със заинтересовани страни и експерти в процеса на съставянето.

Като част от НПИ следва да бъдат изготвени национални планове за действие (НПД) относно мерки за установяването, характеризирането и свеждането до минимум на изпусканията на неволно произведени УОЗ. Всички държави-членки, които са

²⁵ ОВ L 23, 27.1.2009 г., стр. 30.

завършили техните НПИ, са изготвили също така НПД. Освен това Полша, която не е предала своя НПИ, е докладвала за наличието на НПД.

Установяването на източниците на емисии на неволно произведени УОЗ се извършва главно чрез проверка на категориите емисии, посочени в действащото законодателство на ЕС (Директивата за КПКЗ, Регламента за E-PRTR, Директивата за РСВ) или международните инструменти (ЕМЕР/ЕАОС, а в някои случаи също така набора от инструменти за диоксини на UNEP). Няколко държави-членки са докладвали за допълнителни дейности като проучвания за установяване на нови източници на УОЗ или за откриване на замърсени обекти.

Определянето на характеристиките на източниците се извършва посредством измервания на емисиите или чрез пресмятане на база данни за дейността от статистическите служби и емисионните фактори от наръчника на ЕМЕР/ЕАОС или набора с инструменти за диоксини на UNEP.

Мерките за свеждане до минимум на изпусканията на УОЗ са основани главно на постигането на съответствие със законодателството на ЕС. Тези мерки включват изисквания за екологични разрешителни съгласно Директивата за КПКЗ, за установяване и разграждане на запаси от РСВ съгласно Директивата за РСВ, за контрол върху емисиите във водите с оглед спазване на Рамковата директива за водите²⁶ и останалото законодателство в областта на водите, и за разграждането на съдържащи УОЗ отпадъци, в съответствие с Регламента. Освен това има също така определени докладвани мерки на национално равнище, като например въвеждането на забрана за изгаряне на открито с цел свеждане до минимум на емисиите, рекламни и образователни дейности за правилното изгаряне на биогорива, проекти за правни изисквания за емисиите от печки, пещи и котли, както и установяване на правни изисквания за емисиите от крематориуми.

Препоръка 7: Държавите-членки да завършат НПИ, в това число НПД, и да обмислят тяхното актуализиране.

През 2007 г. беше разработен ПИО²⁷. Той съдържа съществуващите мерки на равнище ЕС, свързани с УОЗ, оценява тяхната ефективност и достатъчност с цел изпълнение на задълженията по Конвенцията, установява нуждите от допълнителни мерки на равнището на Съюза и формулира план за изпълнението на допълнителни мерки.

От общо 32 действия, определени в ПИО, 12 действия са постоянни (действия 1, 7, 9, 11, 23, 25—27, 29—32) и за 20 действия беше определен краен срок. От тях 15 действия бяха завършени, докато 5 действия (действия 2, 4, 14, 19 и 22) остава да бъдат приключени.

Действие 6: Комисията да продължи своята работа по действията с постоянен характер, да завърши действията, които все още не са завършени и да актуализира ПИО във връзка с технически и законодателни промени в областта, включването на 9 нови вещества в Конвенцията и констатациите, представени в настоящия доклад.

²⁶ ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1.

²⁷ SEC (2007) 341.

7. МОНИТОРИНГ

Всички държави-членки с изключение на Унгария докладваха, че са въведени определени дейности за мониторинг на околната среда по отношение на УОЗ. Обхванатите вещества са главно PCDD/F и PCB, но също така пестициди, съдържащи УОЗ, или PAH.

За съжаление, въз основа на наличните данни, не може да се извърши анализ на тенденциите във времето, пространственото разпространение или да се определи базовата линия на равнище ЕС и следователно да се оцени ефективността на политиката. В информацията, докладвана от държавите-членки, липсват нужните за оценяването на ефективността на политиката подробности. Необработените данни, които биха били подходящи за тази цел, за разпръснати в няколко бази данни с различни формати. Следователно тези данни трудно могат да бъдат анализирани. В крайна сметка, данните не са съвместими.

Действие 7: Комисията да разгледа създаването на Център за данни за химичните вещества, който да дава възможност за събиране, достъпност, споделяне и съпоставимост на данните от мониторинга на химичните вещества, в това число данни от наскоро започнатите дейности за човешки биомониторинг.

8. ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ

Обменът на информация между държавите-членки и Комисията се осигурява от редовните срещи на Компетентните органи (КО). 26 държави-членки са определили техните КО. Естония все още не е направила това. За споделяне на информация между КО и наблюдателите на групата се използва уеб-базирано приложение, управлявано от Комисията. Освен това обменът на информацията се осигурява също така чрез срещите на работните групи и КО, организирани съгласно друго законодателство. Обменът на информация с трети страни се осигурява например чрез участие в международни срещи и работни групи в рамките на Конвенцията.

Държавите-членки постоянно докладват за дейности по повишаването на осведомеността, предоставянето на информация на обществеността и обучение. Обикновено използваните подходи включват специализирани уебсайтове, брошури, насоки, ателиета и семинари.

9. ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

Комисията предостави доброволна помощ на Секретариата за оценяване на ефективността и набора от инструменти по отношение на диоксините. Някои държави-членки докладваха множество дейности по оказване на съдействие, а други не можаха да предоставят такава помощ. 17 държави-членки са донори на Глобалния фонд по околна среда (GEF), който представлява финансовият механизъм на Конвенцията.

Оказаната помощ включва подпомагане на страните за участие в конференции, определяне и премахване на запаси, управление на отпадъците, вземане на проби и аналитични методи, мониторинг и пречистване, изготвяне на национални планове за изпълнение и правни рамки, дейности по научни изследвания и изграждане на капацитет.

Слаба е координацията между Комисията и държавите-членки по отношение на директното оказване на помощ във връзка с Конвенцията, каквато координация би могла да подобри ефективността на подпомагането и да гарантира, че Европейският съюз оказва по-силно влияние в направляването на бъдещите действия.

Препоръка 8: Комисията и държавите-членки да координират своето доброволно подпомагане на Секретариата на Конвенцията. Онези държави-членки, които все още не са донори на GEF, да разгледат възможността да станат такива.

10. ДОКЛАДВАНЕ

Форматът за отчитане както на годишните, така и на тригодишните доклади по член 12 беше определен с Решение 2007/639/ЕО на Комисията²⁸. 23 държави-членки предоставиха своите първи тригодишни доклади, които бяха главно за периода 2004—2006 г.

14 годишни доклада бяха получени за 2006 г., 21 доклада за 2007 г. и 21 доклада за 2008 г. Естония, Гърция, Малта и Португалия все още не са представяли никакви доклади.

Препоръка 9: Държавите-членки да докладват редовно на Комисията.

Приетият формат за докладване изпълни своята роля да улесни първото докладване. Голяма част от формата се прилага също така за последващи доклади, но определени части от тригодишния доклад важат само за първото докладване.

Действие 8: Комисията да преразгледа настоящия формат за докладване с цел повишаване на неговата яснота и използваемостта на данните (за мониторинга) и да бъде направен съвместим с принципите на Общата информационна система за околната среда²⁹.

11. САНКЦИИ

По-голямата част от държавите-членки са определили правила за санкции, свързани с членове 3, 5 и 7 от Регламента. Единствено Унгария не е докладвала за строги правила за санкции за нарушения, а Испания, Ирландия и Швеция са докладвали, че правилата за санкции са изготвени, но все още не са в сила.

По принцип санкциите се степенуват в зависимост от вида на нарушението и нарушителя. Те включват глоби (в размер от няколко до 10 милиона евро) и лишаване от свобода (за срок от няколко дни до 5 години).

В повечето държави-членки правоприлагането е гарантирано от редовни инспекции. Интензивността на правоприлагането не може да бъде оценена. До момента са докладвани три случая на нарушения, вж. раздел 2.2. Във всички случаи са предприети

²⁸ ОВ L 258, 4.10.2007 г., стр. 39.

²⁹ COM (2008) 46.

мерки за изтегляне на продукта от пазара, но няма информация дали са наложени санкции.

Действие 9: Комисията да изясни положението със санкциите и да предприеме съответните действия.

12. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Изискванията на Регламента в голяма степен са изпълнени по отношение на съзнателно произведени УОЗ. Производството, пускането на пазара и употребата са били поетапно преустановени; изготвени са инвентаризации на запасите, които се актуализират. Държавите-членки продължават своите усилия за унищожаване на запасите, особено с оглед крайния срок за съдържашите РСВ съоръжения, който е в края на 2010 г.

Създадени са инвентаризации на емисиите за неволно произведени УОЗ, но в тях има пропуски на данни и несъответствия. Пропуските на данни включват непълно покритие на източниците, на компонентите на околната среда, на редица съдържачи УОЗ вещества и промени в завършеността на оценяването и методиката на докладване. Наблюдават се несъответствия между оценките на емисиите на E-PRTR и ЕМЕР.

Недостигът на данни за емисиите е особено критичен по отношение на водите и земите и за емисиите на НСВ и РСВ, но за всички оценки би било от полза, ако се подобри докладването. Това включва необходимостта от актуализиране, допълнително уточняване и преразглеждане на употребата на емисионните фактори. Това ще бъде решено чрез текущи проекти за преразглеждане на наръчника на ЕМЕР/ЕАОС и на набора от инструменти на UNEP за диоксините. Систематичният обмен на информация между органите на държавите-членки относно прилаганите методики би бил допълнителен инструмент за допълнително подобряване на надеждността на оценките.

Изготвянето на НПИ съгласно изискванията на Конвенцията и свързаното с това създаване на НПД за неволно изпуснати УОЗ все още не е приключило или дори започнало в редица държави-членки. 19 държави-членки са изготвили НПИ и свързаните НПД и са ги представили на Секретариата на Конвенцията.

НПД обикновено съдържат описания на мерките за установяване, характеризиране и свеждане до минимум на изпусканията на неволно произведени УОЗ. Разширението на инвентаризациите от PCDD/PCDF и PAH до РСВ и НСВ е приоритет. Мерките за прилагане на Директивата за КПКЗ, ВАТ и други ограничения на ЕС на емисиите все още са в ход в много държави-членки. Използването на горива за битови цели се е превърнало в нов приоритетен въпрос (предизвикан от усилията да се замени използването на изкопаеми горива), последван от премахването на запасите и екологичното бремене, както и изгарянето на отпадъци на открито.

Разпоредбите за отпадъците са добре приложени. Определени са прагови стойности на концентрациите за горно и долно съдържание на УОЗ. Не се предвиждат промени в съществуващата клауза за дерогация, която дава възможност за справяне с отпадъците при изключителни обстоятелства като алтернативи на разграждането и необратимата трансформация на съдържанието на УОЗ.

В повечето страни е въведен екологичен мониторинг върху УОЗ. Не съществува обаче база данни на равнище ЕС, която да позволява да се прави оценка на тенденциите във

времето по отношение на околната среда, нито пък предоставяната информация от държавите-членки е достатъчна за оценка на ефективността на политиката на равнище ЕС. Необходимо е да се събират по-пълни и подробни съпоставими данни за контрола на равнище ЕС и да се създаде единна информационна система.

Съответствието със задължението за докладване не е задоволително. Значителен брой държави-членки не са спазили своите задължения за докладване. Качеството на предоставяната информация трябва да се подобри. Форматът на докладването има нужда от преразглеждане, за да се подобри яснотата и съвместимостта с принципите на Общата информационна система за околната среда (SEIS).

Подобрената координация на помощта от ЕС би повишила нейната ефективност и видимост.

Комисията ще продължи да работи с държавите-членки с цел да се подобри прилагането, за да се защити здравето на хората и околната среда от УОЗ.

Използвани съкращения и мерни единици

BAT	Най-добри налични техники
BREF	Референтен документ на най-добри налични техники
КО	Компетентни органи
CEN	Европейски комитет по стандартизация
ПНО	План за изпълнение на Общността
CORINAIR	Основна инвентаризация на емисиите във въздуха
ДДТ	Дихлоро-дифенил-трихлороетан
ЕАОС	Европейска агенция за околната среда
ЕМЕР	Европейска програма за наблюдение и оценка
ЕРАР	Европейски регистър на замърсяващите емисии
Е-РАТТ	Европейски регистър за изпускането и преноса на замърсители
GEF	Глобален фонд по околна среда
НСВ	Хексахлоробензен
КПКЗ	Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването
I-TEQ	Международен токсичен еквивалент
MW	Мегават
НПД	Национален план за действие
НПИ	Национален план за изпълнение
РАН	Полициклични ароматни въглеводороди
PBT	Устойчиви, биоакмулиращи и токсични
PCB	Полихлорирани бифенили
PCDD/F	Полихлорирани дибензо-диоксини и фурани
PCT	Полихлорирани терфенили
УОЗ	Устойчиви органични замърсители
REACH	Регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали
SEIS	Обща информационна система за околната среда
UNEP	Програма на ООН за околната среда
UTC	Следи от непреднамерени замърсители
vPvB	Много устойчиви, много биоакмулиращи се